

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Institutio De Salvatri Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de

Coloniae Agr., 1725

VD18 1361598X

Cap. III. Quòd Dei gratia temporalibus bonis est præferenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](#)

Mors æquo
pede omni-
um fores
pullat,
et sceptra
ligonibus
æquat.

Matth. 20.

Gratia Dei
hominum
tumoribus
preferenda.

te eripiat de manu Dei viuentis? qui te è la-
queo venantium eximat, & qui te saluum fa-
ciat? Quid tunc ex eorum dominio lucraberis?
an quia hic multorum Dominus extiteris, illic
à Rege regum, & Domino dominantium quid
plus habebis? Deus qui nullam personam ac-
ceptat, omnia opera æqua lance examinat: re-
gem non præponit pauperi, nec pauperem
postponit regi: quinimo secundum vniuersu-
iusque opera sua, vnicuique merces est con-
stituta: illic fiunt nouissimi primi, & primi no-
uissimi.

Itaque, frater charissime, Deum time, &
homines non timebis: nec committas, vt dum
hominum vis captare fauorem, Dei incurras
offensam: vt dum hominum vis placere ocu-
lis, apud Deum & te ipsum sis execrabilis. Non
te à restitutione facienda vanus hominum ru-
mor arceat, Dei timor omnem humanam ve-
recundiam à te abigat. Longè præstat homi-
nibus displicere, vt Deo placeas: quam homi-
nibus placere, vt Deo displiceas.

QVOD DEI GRATIA TEMPO- RALIBVS BONIS EST PRAEFERENDA.

CAP. III.

Raptores
sepius sunt
egeni.

AT dixeris: Si in integrum restituero, tan-
dem pauper & mendicus fieri pertime-
sco. R. Imò audeo dicere, frater cha-
rissime, quòd, iuxta illud Proverb. 24. Qui
dat pauperi, non indigebit: qui despicit depre-
can-

cantem sustinebit inopiam. Si ipse sustinebit pauperiem, qui despicit deprecantem pauperem: tanto magis ipse pauperiem sustinebis, qui indigenti pauperi sua detrahis. Male enim Malè par-
tum peius
dilabitur.
 disperit, quod est male partum: nec ulli cui etiam rapina fœliciter cessit, gaudium duravit in postremum. Alii diuidunt propria, & di- Prouerb. II.
 tiores fiunt: alii rapiunt non sua, & semper in egestate sunt. Qui calumniatur pauperem, & Prouerb. 22.
 ut augeat diuitias suas, dabit ipse ditiori & egebit. Nam plerunque, dum quis multa ac-
 quisuit, in gulam & luxuriam totus dissilit, & malè acquisita peius expendit: quæ longo tem-
 pore congregauit auaritia, modico tempore consumunt gula & luxuria: aut etiam aliqua aduersitas sæpe interuenit, quæ longi temporis labores in momento eripit.

Si iactaueris cogitatum tuum in Domino, Spera in De-
 ipse te enutriet: & si dignè ei inseruieris, o- mino, & ipse
te enutriet.
 mnia necessaria adiiciet, & sperantem in se non derelinquet. Qui sic fecit hominem, ut egeat alimento, non patietur eum perire necessaria subtrahendo. Cùm enim Dei bonitas passerculos benignè & pascat & vestiat, putas quòd hominem pium eique fidentem destituat? nonne qui homini maxima & cælestia promittit, minima & terrena ei præstabit? qui tibi dedit longè his maiora, tibi etiam dabit minora. Necessitati pauca sufficiunt, vita breuis est: quid tanto tibi opus est viatico ad breuem hanc peregrinationem tuam conficiendam? longa tua desideria increpat breuis via: incassum multa portantur, dum propè est, quòd pergitur: vi-

Seneca.
 Si ad natu-
 ram viues,
 nunquam
 eris pauper,
 si ad opinio-
 nes, nun-
 quam eris
 diues:

Exiguum
natura de-
siderat, opi-
nio immen-
sum.

Diuitiae ve-
ræ sunt vir-
tutes.

Matth. 29.

Christianus
terrena de-
ber vilipen-
dere.

Boni qui
vult habere,
bonus stu-
deat esse.

tæ tuæ cursum considera, & cognosces tibi
sufficere pauca.

Verùm esto, frater charissime, vt si alie-
num restitueris, pauper & mendicus futurus sis.
Si vt Deum lucreris, omnia temporalia ami-
seris, an pauper & inanis remanebis? maiora
iis Deus tibi dabit, quia seipsum, qui & ista
creauit. Nunquid fidem? nunquid pietatem?
nunquid interioris hominis bona amittes, qui-
bus ante Deum anima efficitur diues? imò co-
ram Deo in bonis operibus diues efficieris, &
centuplum accipies, & vitam æternam possi-
debis. Abundantes bonis temporalibus, ple-
rumque carere solent spiritualibus, aut certè
minùs cæteris abundare. Verus Christianus in
comparatione bonorum spiritualium, quæ spe-
rat, omne aurum sicut arenam deputat: ei
Christus unicum est gaudium, qui in cælis fu-
turus est præmium. Ambiant terrena genti-
les, quibus cælestia non debentur, concupiscant
præsentia, qui non credunt futura: bona pe-
ritura possideant, vt cum iis in æternum pere-
ant. Esse quidem sine delectatione anima
non potest, aut enim cælestibus delectatur, aut
terrenis: quanto acriori studio ad terrena ex-
ardescit, tanto maiori tempore ad cælestia fri-
gescit: neque enim oculus simul & cælum &
terram potest conspicere.

Sed quid prodest plena arca, si inanis est
conscientia? bona vis habere, & bonus non
vis esse? bonos vis habere cibos, vestes, seruos,
denique bona omnia, & solam vitam malam?

Vi-

Vitam tuam illis præpone, illa omnia tibi chara sunt & pulchra, tu solus tibi es vilis & fœtidus. Si esse vis Dominus tot bonorum, fac ut ea te quoque bonum habeant dominum. Sed bonus esse non potes, nisi ea restituas, quæ iniustè detines: melior est bona vita, quam possidere bona multa. Bona temporalia in tantum bona sunt, in quantum ad usum virtutis proficiunt: si vero iste modus excedatur, ut virtutis usus impediatur, iam non inter bona, sed computanda sunt inter mala. An enim bona aliena quæ iniustè detines, tibi bona putabis, propter quæ malus es? ea ne tibi bona putabis, quæ æternis te subiiciunt malis? Quæcunque huius mundi bona sunt, cuius sunt dona nisi Conditoris? sed placere tibi non debet donum Dei, quod per delectationem sui separat te ab amore Dei. Ne data danti præferas: & dum bona percipis etiam malus, unde crescere in eius amore & timore debueras, inde ab illis longius abeas, & vilissimam creaturam plus diligas quam Creatorem: cui debes totum quod es, & totum quod habes: qui & fecit te, & bene fecit tibi: qui quæ tibi dedit, auferre tibi potest cum voluerit: qui corpus & animam in gehennam potest detrudere, & bona tua temporalia aliis erogare. Tu vero pecuniam pro Deo tuo colis, qui eam plusquam Deum diligis: nisi pecuniam plusquam Deum diligeres, pro ea Dei gratiam & amorem perdere nolles. Avaritia tua plus obedis, quam Deo, in quo pecuniam habere videris pro Deo tuo; unum obolum plus diligis, quam Deum:

Deus super
omnia dili-
gendus.

Pecuniam
pro Deo
colere.

D s quia

quia pro lucro vnius oboli transgrederis præcepta Dei. Prohibet Dominus, ne fureris, & hoc non facis. Iubet auaritia, vt fureris, & hoc potius facis. Iubet Deus, vt vestias nudum, & id omittis: iubet auaritia, vt rapias alienum, & hoc potius exequaris,

Quo plus
sunt potæ,
plus sitiun-
tur aquæ.

Diuinitarum
custodia
angit.

Diuinitias aliter non habes, quam quis compeditus habet compedes quibus plus videtur seruire, quam eas habere. Non parum enim apud te angeris, dum tua concupiscenti fatigatione perpendis: quo modo concupita dolo rapias, aut alia blandimentis, alia terroribus aufferas, quibus vigiliis & laboribus alia tibi acquiras: quanto amplius acquiris, tanto amplius queris. Nam si ligna addideris igni, unde videtur ad momentum flamma comprimi, inde paulopost cernitur magis dilatari: sic nec auaritia tua lucro extinguitur, sed inflammatur: & dum quo iure quaque injuria multa congesseris, & satiatus desiderium tuum expleueris, qui prius ex abundantia quietem sperabas, postea ad adeptorum custodiam grauius laboras: nec ea minori custodis timore, quam eadem acquisiusti labore. Insidiatores metuis, & quod aliis fecisti, ab aliis pati pertimescis. Si vides te ipso potentiores, violentum formidas esse prædonem: si concupiscis pauperem, suspicaris furem: & qui in aduersis sperabas prospera, iam in prosperis formidas aduersa: sicque huc & illuc quasi quibusdam fluctibus volueris, & varia rerum vicissitudine apud te vexaris.

Tu

Tu Christianus, pauperis Christi discipulus, & ad cælestes Paradisi diuitias vocatus, bona hæc temporalia (quæ miseram animam tuam plus anxietate torquent, quæm vñsu suo refrigerant) tanquam magnum quid admiraris, & in his fœlicitatem tuam constituis? & in terra, in qua peregrini more, pro diebus no viissimis habitas, totum cor tuum totamque affectionem tuam collocas? Dum transitoria appetis, dum æterna vel non intelligis, vel intellecta contemnis: tam profundè in bonis terrenis iaces, vt nil nisi terrena cogites: te ipsum ad quæ projectus es, deseris, & vice patriæ diligis exilium, quod pateris: & in cæcitate quam toleras, quasi in claritate luminis exultas: peregrinationis tuæ subsidia, in peruentionis convertis obstacula: & nocturno lunæ lumine delectatus, claritatem diurni solis videre refugis: & vitæ transeuntis fauorem in mortis perpetuæ vertis occasionem.

Nónne viator ille stultus est, qui in itinere amœna prata conspiciens, obliuiscitur ire quò tendebat? Si haberes ius dominandi super breui aliqua terra, quamdiu eam equo velocissimo pertransires, an ius perpetuò regnandi in magna aliqua patria pro illo transitorio dominatu perdere velles? sed quid aliud est praesentis vitæ tempus, quæm continuus ad mortem cursus: in quo nemo vel paululum stare, vel tardius permittitur ire? quid est ipsum viuere, nisi incessanter ad mortem currere? quanto amplius viuis, tanto amplius ad mortem accedis: quantum transit de tua

Vita nostra
cursus est
ad mortem.

Epist.
mium dolii,
vinum
transfun-
dens.

Senec. 24.
epist.
Quotidie
morimur,
quotidie
enim demi-
tur aliqua
pars vitæ,
& tunc
quoque cum
crescimus,
vita de-
crescit,

tua vita, tantum appropinquat mors tua. Sic ut enim dolii fronte vinum incessanter effundente, dolium magis magisque euacuatur, nec tamen ante ultimum stillicidium, vacuum dicitur: sic per quædam temporum stillicidia, minutum exhaustur tua vita: nec tamen ante ultimum vitæ momentum, corpus tuum dicetur mortuum: in media vita iam es in morte, & seu vigiles, seu dormias, moreris assiduè. Quotidie moreris, quotidie commutaris, & tamen æternum te esse credis? Facile omnia contemnit, qui se aliquando moritum cernit: si bona hæc peritura crederes, ad animæ tuæ salutem ea redderes. In morte dolens videbis, quam vile & nihilum fuerit quod amaueris.

Itaque, frater charissime, Dei gratiam bonis temporalibus præpone: illam ut lucretis, hæc amitte. Redde quod debes: redde, quæ sunt proximi, proximo; & quæ sunt Dei, Deo: quæ huius mundi sunt, sic tene, ut ab iis non tenearis: sic terrena posside, ut ab iis non possidearis: sic transi per bona temporalia, ut non amittas æterna: sint tibi temporalia in usu, æterna in desiderio: illa amittere potes intitus, hæc nunquam amittes, nisi voluntarius: sit tibi mundus pro peregrinatione, cælum pro quiete patriæ.

QVOD